

SB 1. adventná nedeľa 29.11.2009

KÁZEŇ 12. Kázeň Božieho slova sa začína suspíriom. Možno začať aj apoštolským pozdravom: **Milost' vám a pokoj od Boha, nášho Otca a od Pána Ježiša Krista. Amen.** (Alebo iným vhodným textom.) Potom nasleduje prečítanie textu, uvedené výzvou: **Z úcty k slovu Božiemu povstaňte a vypočujte si slová Písma svätého, napísané v ...**

Po prečítaní textu kňaz doloží: **To sú slová Písma svätého.** (Zhromaždenie si sadne.)

TEXT L 1:65-79 ZACHARIÁŠOV CHVÁLOSPEV TÉMA BOŽIA NÁVŠTEVA

Milí bratia a sestry!

Dnes začíname rátať 4 nedele pred štedrovečernou oslavou ďalších narodenín Ježiša Krista. Advent je naším časom prípravy na znovuprežitie tejto zázračnej udalosti narodenia Božieho dieťaťa. Vianoce sú jedinečným obdobím roka, kedy sme všetci k sebe navzájom akosi prirodzene a spontánne milší, ochotnejší a láskavejší. Sme viac ako kedykoľvek predtým alebo potom pripravení tešiť sa na prijatie daru, ktorý máme dostať.

A OČAKÁVANIE A NARODENIE DIEŤAŤA

65 *Vtedy prišla bázeň na všetkých susedov a po celom hornatom kraji judskom sa rozprávalo o všetkom tomto; 66* *všetci, ktorí to počuli, vstúpili si to do srdca (uchovávali to v mysli) a hovorili: Čo len bude z tohto dieťaťa? Ved' aj ruka Pánova bola s ním.*

Očakávanie dieťaťa a jeho narodenie je jedným z najkrajších okamihov, ktoré môžeme prežívať v našich rodinách. Skúsme si predstaviť, že na každého jedného z nás sa niekto tešil a niekto nás čakal, kým sme sa narodili. Svojím narodením sme niekoho veľmi potešili. Narodenie dieťaťa je spojené s intenzívnymi pozitívnymi a príjemnými emóciami, ktoré prežívajú nielen rodičia, ale aj starí rodičia a celá širšia rodina. Bývame vďační a hrdí zároveň. Zážitok narodenia nového života a príchodu vytúženej bytosti do rodiny je skúsenosť, ktorá nás hlboko dojíma a premieňa. Z muža a ženy robí otca a matku a z rodičov starých rodičov. Dokážeme vtedy povedať to, čo sa inokedy hanbíme a prejaviť také city, ktoré často skrývame.

Tak to máme zaznamenané aj v našom dnešnom príbehu o Alžbete a Zachariášovi. Narodenie dieťaťa menom Ján, ktorého poznáme pod neskorším prívlastkom Krstiteľ, sprevádzalo veľké očakávanie rodičov, príbuzných, susedov a dokonca sa o ňom rozprávalo široko ďaleko v celom hornatom Júdsku. Tak je to aj v dnešnej dobe, tešíme sa nielen z narodenia vlastných detí, ale aj z požehnaní všetkých ľudí, ktorých poznáme a stretávame.

Narodenie syna alebo dcéry nekončí len pri spomínanej veľkej radosti, ale maličký človek hoci ešte nevie ani hovoriť a je úplne bezbranný, dokáže výrazne ovplyvniť a zmeniť medziľudské vzťahy v rodine. Rozhádani súrodenci si uvedomia, že nový život ich nemá ešte viac oddeľovať, ale naopak už len kvôli nemu by sa mali zmieriť. Tak prostredníctvom narodenia každého jedného z nás sa obnovili putá lásky a obetavosti v našich rodinách. Sú to momenty, ktoré oživujú naše vzájomné vzťahy, spájajú generácie a naplňajú naše srdcia krásnymi zážitkami a skúsenosťami. Nevinné, bezbranné a ničím nezaťažené dieťa dokáže obnoviť zbúraný most medzi blízkymi ľuďmi a pomôcť tak udržať kontinuitu, stabilitu a tým aj fungovanie a pokračovanie vzťahov v našich rodinách. Príchod nového života väčšinou spája ale niekedy aj rozdeľuje, pretože jeho narodenie nachádza obdarovaných, teda rodičov buď pripravených alebo nepripravených. Múdri, zodpovední, starostliví a tí schopní sa rozdeliť a obetovať vytvárajú domov, ale tí menej pripravení alebo vôbec nepripravení sa trápia a zúfajú si.

B NARODENIE DIEŤAŤA JE OBRAZ NÁVŠTEVY BOŽEJ

67 *Ale Zachariáš, jeho otec, naplnený Duchom Svätým, prorokoval hovoriac: 68* *Požehnaný Hospodin, Boh Izraela, že navštívil svoj ľud a vykúpil ho, 69* *vzbudil nám mocného spasiteľa z rodu*

*svojho služobníka Dávida, 70 ako hovoril ústami svojich svätých prorokov od pradávna, 71 že nás **vyslobodí** od našich nepriateľov a z ruky všetkých, ktorí nás nenávidia, 72 aby učinil **milosrdenstvo** s našimi otcami a rozpomenul sa na svoju svätú zmluvu, 73 na prísahu, ktorou sa zaviazal nášmu otcovi Abrahámovi, že budeme **vyslobodení** 74 z ruky nepriateľov a bez **strachu** budeme **Mu slúžiť** 75 v **svätosti** (zbožnosti) a v **spravodlivosti** pred Jeho tvárou po **všetky dni svojho života**.*

Všimnime si ako zareagoval na narodenie svojho synčeka Zachariáš. Je napísané, že naplnený Duchom Svätým začal prorokovať a dobrorečiť slovami: "požehnaný Hospodin, Boh Izraela." Povedali by sme si, prečo takto zrazu odvracia pozornosť od ľudského šťastia a obracia ju k modlitbe? Či vari súvisí naše obyčajné ľudské šťastie s Bohom? Zachariáš považuje narodenie dieťaťa za navštívenie Božie, za návštevu Boha vo svojom živote, vo svojej rodine i celej komunite. Božie navštívenie je tak identické so skúsenosťou narodenia dieťaťa v rodine. Je rovnaké (1) vo vzájomnom zdieľanom očakávaní jeho príchodu a radosti z jeho narodenia, (2) v realite nového života a prítomnosti novej bytosti v existujúcich vzťahoch, (3) v šanci na zmenu vzťahov, ktoré sú pokazené, alebo zapadli prachom a (4) v potrebe zodpovedne sa na túto pozitívnu zmenu pripraviť.

Preto môže nielen Zachariáš, ale aj my dnes vidieť v raste a obnove našich rodinných vzťahov Božie pôsobenie a konanie. Vidíme otca, ktorý sa dočkal narodenia svojho vyčineného dieťaťa ako ďakuje nebeskému Otcovi za jeho návštevu a dokonca za vykúpenie a záchranu, ako aj ochranu a vyslobodenie od nepriateľov. V tom, čo zažíva v tejto etape svojho života, vidí splnenie Božích zaslúbení a prežíva nesmiernu vďačnosť. Uvedomuje si, že napriek svojej snahe potreboval príchod Boha, záchranu pre večný život, vyslobodenie od nepriateľov a hlavne Božie milosrdenstvo. Vo vytržení odkrýva svoje najnútornejšie pocity a oslavuje Hospodina zato, že ho zbavil strachu a vyslobodil zo všetkých jeho obáv o svoj život. Vie, že to mohlo dopadnúť aj inakšie. A preto sľubuje svojmu Bohu teraz, keď je už na návšteve, že mu bude v zbožnosti a spravodlivosti slúžiť po všetky dni svojho života. Tak prichádza cez skúsenosť radosti z narodenia ďalšieho človeka medzi nás Boh, aby jeho rodičovskú lásku mohol prežiť a pocítiť každý jeden človek.

C DOBROPRAJNÝ RODIČ JE OBRAZ MILOSRDNÉHO NEBESKÉHO OTCA

*76 A ty, dieťaťko, budeš sa volať prorokom Najvyššieho, lebo pôjdeš pred tvárou Pánovou, aby si Mu pripravoval cestu 77 a učil Jeho ľud **známosti spasenia**, totiž, že **náš Boh odpustí hriechy** 78 zo svojho **milosrdného srdca**, s ktorým zhladal na nás ako vychádzajúce slnko z výsosti, 79 aby **svietil sediacim v tme a tóni smrti** a **upravil nám nohy na cestu pokoja**.*

Zachariáš prechádza z modlitby k osloveniu a požehnaniam malého Jána. Prorokuje mu nádherné poslanie. Ján má v budúcnosti pripravovať cestu Božiemu dieťaťu a Vykupiteľovi ľudstva Ježišovi. Jánova úloha bude učiť ľudí známosti spasenia, teda poznaniu, že náš Boh odpúšťa hriechy zo svojho milosrdného srdca. Jeho misiou bude uisťovať ľudí o Božom záujme o všetkých, ktorí sedia v tme svojho trápenia a zúfajú si nad životom, pretože nevidia východisko zo svojich problémov. Hospodin nám chce pomôcť nasmerovať naše kroky na cestu pokoja.

Všetko čo v živote zažívame nás má viesť k lepšiemu porozumeniu tejto známosti spasenia, že náš nebeský Otec nám odpúšťa hriechy a že mu môžeme slúžiť po všetky dni svojho života v svätosti a spravodlivosti. Zachariáš sa tak prihovára k svojmu synovi Jánovi ako dobroprajný otec. Každý dobroprajný rodič je obrazom láskavého nebeského Otca, ktorý ma dostatok milosrdenstva pre všetkých hriešnikov.

Milé sestry a bratia, náš nebeský Otec je k nám dobrý, záleží mu na nás, je k nám trpezlivý, vníma naše potreby a záleží mu na našom názore. Nie je ako náročný rodič, ktorý neustále svoje dieťa kritizuje a podmieňuje svoju lásku voči nemu splnením rozličných úloh a podmienok. Nie je ani ako despotickej rodič, ktorý svoje dieťa neustále tyranizuje, zneužíva a vôbec nevníma jeho potreby. V živote je to tak, že dobroprajný rodič vychová slobodné, spontánne a hravé dieťa, ktoré sa cíti v jeho

blízkosti bezpečne. Kritizujúci rodič vychová dieťa, ktoré je ustráchané a neisté a traumatizujúci rodič vychová dieťa rebelujúce.

Radujme sa z toho, keď sme vyrastali v rodine, kde boli naši rodičia takí dobroprajní, láskaví a odpúšťajúci, ako je aj náš Otec v nebesiach. A prosíme o takúto skúsenosť ak sme vyrastali v rodine kritizujúcich alebo despotických rodičov a naše srdce je teraz ustráchané alebo rebelujúce. V každom z nás je kus takéhoto slobodného alebo ustráchaného či rebelujúceho dieťaťa, ktoré sa z času na čas nejakým spôsobom ozve, ale aj kus rodiča, ktorý nás buď požehnáva, kritizuje alebo deptá. Preto Boh prišiel medzi nás ako dieťa, aby nám dal najavo, že si praje aby dobroprajní rodičia vychovávali slobodné deti a aby nám pomohol narodením svojho Syna na tento svet preťať bludný kruh a nezdravý model kritizujúcich rodičov, ktorí vychovávajú ustráchané deti a hlavne rodičov tyranizujúcich, ktorí vychovávajú rebelov.

Advent a Vianoce sú časom, keď vieme, že Boh nás navštívi, že príde medzi nás tým najprirodzenejším a nám zrozumiteľným a prijateľným spôsobom, že sa narodí medzi nami, do nášho sveta, aby nás potešil, spojil, zachránil naše vzťahy a keď treba aj životy a obnovil v nás vieru v zázraky a nezištnú lásku. To nám všetkým zo srdca prajem. Amen

MODLITBA 13. Všeobecná modlitba - príhovorné modlitby - prípadne modlitebné ticho - Otčenáš spoločne so zborom. (Zhromaždenie sedí.)

Všeobecná modlitba má byť primeraná cirkevnému roku a kázni Božieho slova. Úvod do modlitby má byť jednoduchý: **Teraz sa v duchu a v pravde takto pomodlime.** Po všeobecnej modlitbe môže byť príhovorná modlitba za ľudí v rozličnom položení. Táto modlitba sa uvedie: **Do našich spoločných modlitieb zahrňme** brata (sestru) v ťažkom kríži, nemoci, nešťastí a takto sa za neho (za ňu) pomodlime... Alebo: Ktorý (-á) ďakuje Pánu Bohu za uzdravenie, za pomoc, takto sa pomodlime: ... **Čo sme nevyjadrili v spoločných modlitbách, nech každý prednesie v tichej modlitbe.** Modlitebné ticho ukončí kňaz výzvou k spoločnej Modlitbe Pánovej.

POKÁZŇOVÁ MODLITBA Pane Ježiši Kriste, ďakujeme Ti, že k nám opäť prichádzaš v tomto adventnom čase. Prosíme Ťa, príď do našich srdc, do našich domácností, do našej cirkvi, do našej krajiny. Príď ako Knieža pokoja, a svoj pokoj daj celému ľudstvu, ktoré oň prosí, a stále sa mu ho nedostáva. Nech svetlo Tvojho evanjelia jasne svieti medzi nami a sláva Tvojho mena nech rastie ustavične. Príď k nám a pomáhaj nám budovať krajší a lepší život na zemi: život lásky, služby, pravdy, spravodlivosti, nádeje a radosti v Duchu Svätom. Príď k utrápeným, poteš smutných, podopri klesajúcich, uľav chorým, nádejou večného života naplň umierajúcich. A keď prídeš v moci a sláve, daj, aby sme Ťa aj my pozdravili: Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom! Hosana na výsostiach! Amen.

MODLITBA PÁNOVA Otče náš, ktorý si v nebesiach! Posväť sa meno Tvoje! Príď kráľovstvo Tvoje! Bud' vôľa Tvoja ako v nebi tak i na zemi! Chlieb náš každodenný daj nám dnes! A odpusť nám viny naše, ako aj my odpúšťame vinníkom svojim! I neuvod' nás do pokušenia, ale zbav nás zlého! Lebo Tvoje je kráľovstvo i moc i sláva naveky. Sláva Bohu Otcu, Synu i Duchu Svätému. Amen.

OZNAMY 14. Oznamy číta spravidla kňaz z kazateľne. Ak číta oznamy neordinovaný, číta ich po Apoštolskom požehnaní od pultu. Najprv sa oznámia v týždni vykonané krsty, sobáše, pohreby. Potom nasledujú ďalšie oznamy, najprv záležitosti duchovného rázu, ako služby Božie, stredtýždňové služby Božie, sviatky, zborové veci, plánované funkcie, až potom milodary, ofery a pod.

POŽEHNANIE 15. Apoštolské požehnanie. (Zhromaždenie stojí.) Kňaz ho uvedie slovami: **Prijmite požehnanie: Pokoj Boží, ktorý prevyšuje každý rozum, bude hájiť vaše srdcia a vaše mysle v Ježišovi Kristovi. Amen.** Alebo: **Milost' Pána Ježiša Krista a láska Božia a účasť Ducha Svätého so všetkými vami. Amen.** Tieto požehnania treba striedať, prípadne použiť aj primeranú výpoveď z Písma svätého.